

Kényvismertetés - A Szent István csatahajás

Contributed by zsozsi

2004. October 23. Saturday 10:59

Last Updated 2007. September 26. Wednesday 22:48

There are no translations availableGyermekeim ismerik az Őrdeklődesem, hobby, ezŐrt megleptek karácsonyra egy kényvvel. A kényv mindig szép indok, de ennek kéllésen írtém, mivel a c-me:

Balogh Tamás-Csepregi Oszkár

A SZENT ISTVÁN CSATAHAJÁS

Ős a csatahajásról rövid története

GENERAL PRESS KIADÁS Megjelent 2002-ben

Ezt a kényvet szeretném röviden bemutatni, ajánlva az Őrdeklőknek.

Az elsőben a csatahajás kialakulásáról, felépítéséről, a hadiflottában elfoglalt helyéről olvashatunk.

A csatahajás a legnagyobb kaliberű tüzérséggel Ős a legerősebb páncéllal ellátott, 30 000-60 000 tonna vízszorító hadihajás. A kéllés alakzatok kéllésében felvonulás csatahajás feladata a tengeri csaták eldöntése volt. Nagyteljesítményű gőzturbinás, majd olajtüzérséggel hajtású muvek révén elérhető nagy sebességű nagy teljesítményű bevetésű tetteket, Őgy azokat a repülőgépek hordozásak Ős a rakéták megjelenéséig a flottacsapásmaró erőknek tekintették. EzŐrt a csatahajás az egyes flották hajásnemei kéllés az első helyen állt.

A tbbi hajáspus eredetileg alárendelt szerepet játszott, a csatahajás segítő feladata végrehajtásában. A gyorsan fejlődő csatahajás nagy méreteik miatt kéllésű cölponthoz nyújtottak a tengerelattjárásak Ős a repülőgépek támaszainak. A valaha épített legnagyobb csatahajás a 72 800 tonnás YAMATO Ős a MUSASHI volt. Egyenként kilenc 46 centiméteres Őgyával szerelték fel őket, másrészt mindkettő elsüllyedt a repülőgépek hordozásáról felszállás repülőgépek torpedó- Ős bombatalálatai kéllésben. (id. má 9. old.)

A csatahajás főbb jellemzői a XIX. század végére, a XX. század elejére alakultak ki. Ezek: a fegyverzet, a páncéllal, felépítés Ős a meghajtás. A csatahajás egyes nyelvekben meghonosodott elnevezése (angol: battleship, olasz: nave da battaglia, német: Linienschiff) is utal arra, hogy elmozdítások sorban felvonulás, az ellenségre azonos oldalról társzázadon sorban hajászás hajáskból alakult ki. A fbbi Őpített hadihajás csőcsőjt a HMS VICTORY jelentette. A robbanásveszélyes (fegyverzet fejlődése) ellen a fahajás védtelenebbek voltak, ezŐrt páncéllal (ő.n. vőrt) elhelyezésével védekeztek. Az első ilyen Őrtezett hajás a francia GLOIRE (1859) volt, amely a vitorlákon kéllésű gőzgéppel Ős hajás csavaros hajtásúval is rendelkezett. A fa hajás test mindkét oldalát 120 mm-es páncéllemezekkel borították. Nagy-Britannia ezt nem Őzhette tőlénél, vllaszakán 1860-ban elkészítették a teljesen vasból kéllés VARRIOR vitorlás gőzst, melyet a BLACK PRINCE kéllés. A spanyolok sem maradhattak ki ebből a versenyből, 1861-ben építelt a NUMANCIA.

A kéllésű forradalmi Őjás-tás a forgatható lővegő megjelentése volt. Az Őszak-amerikai polgárháborúban (1865) a Chesapeake-őllében Őt páncéllal hajás csapott Őssze: a Merrimackból Őt Őpített CSS VIRGINIA a dőliek oldalán, másrészt az Őszakikat a svéd John Ericsson tervei alapján Őpített USS MONITOR kéllés (1862. 03. 09.). A

VIRGINIA Ágyái (köt oldalon 5-5) még hagyományosan voltak elhelyezve, míg a MONITOR köt Ágyait egy forgatható toronyba helyezte a tervező (Átletadó Coles angol kapitány volt). A haját csak gozóp hajtotta. Ezeknél jelent meg eloszár az elozokban említett négy kávetelmény: fegyverzet (forgatható ívegtorony), páncélat (mindköt hajás vasbáit) opáit), felópá-tás (a VIRGINIA ferde páncélatjárás és a MONITOR s-k, alacsony páncélatfedélat) lepartantak a ívedékek), és a meghajtás (mindköt haját csak gozóp hajtotta).

A kávetkező ípás ezeknek az Á-tásoknak az alkalmazása volt. 1862-ben elkészült az első vitorlázat nélküli csatahajás, az angol DEVASTATION. A forgatható Ágyatorony nehezen terjedt el (valászu oka, hogy sok vörtes hajás volt, és nem akarták lebontani), ezért a jobb kávetés árdekekben a forgatható oldallívegeket a páncélat megerőséssel mellett páncélatzott termekben Ágynevezett "kazamatákban" helyezték el.

Megjelent viszont a dőfoorr, vagy májskap a vágásarkantyó, mely a kósbó haják jellegzetes formáját adta. Ezt a vágásarkantyó Tegetthoff admirális remekül hasznáta, amikor a lissai Átkázetben 1866. 07. 22-én dőfoorrával elsüllyesztette az olasz RE D'ITALIA-t.

A kósbók során tovább tisztult a forma, csökkent a ívegek száma, de nőtt az úreték. A ívegeket forgatható toronyba helyezték, egy toronyba kettőt. A fedélatet a ívegtornyok uralták, minden tárgy, felópá-tmány elhelyezés és a cöt szolgálta, hogy minél nagyobb kávetési szágák legyen. Ezen szempontok alapján 1906-ban megópáit az a DREADNOUGHT, mely egycsapásra korszerűtlenné tette az eddig ópáit haját. Hátránya az volt, hogy csak nagy úretu ívegekkel rendelkezett, melyek hamar elhasználdtak, kb. száj ívés után cserélni kellett. Ezért a kialakított haját-puson változtattak, és felszerelték kázetpes úretu ívegekkel is. A továbbfejlesztett változatok egészen a második világháború végéig meghatározók voltak a flottákban. Legismertebb tápusok a csatacirkálás Náhány ismert név: angol PRINZE OF WALES, KING GEORGE V., NELSON, RODNEY, a német BISMARCK, TIRPITZ, a francia RICHELLIEU, CLEMENCEAU, a japán YAMATO, MUSASHI és az amerikai MISSOURI. Napjaink elvesztékek jelentőséget, szerepét az anyahaják és a tengeralattjárók vették át.

A második rész a SZENT ISTVÁN csatahajás történetével foglalkozik.

A kiegyezés (1867) Ausztria és Magyarország kázetés Ágyának nyilvánlotta a kálátgyet, a hadlátgyet és a káitágeinek fedése mártákáig a páonzlátgyet. A kiegyezés után még sokáig, háár a káitágeket kázet viselták, a haditengerészet elnevezése "császári-királyi" (K.K) volt. 1889-ben kelt legfelsőbb leirat változtatta ezt "császári-ás királyi" (K. u. K) megnevezésre. Az ás kázetos az egy uralkodás vezette köt országra, a köt ország tulajdonában ívóre utalt. Ez azért is fontos volt, hogy az idokázetben nehezen meginduló flottafejlesztésből magyar illetégu hágyák is kapjanak megrendelést, ne csak beszállták legyenek (mai fogalommal főállalkozás legyen).

Az angol DREADNOUGHT megjelenése után tőbb hatalom is kávette Anglia páldáját, és ilyen tápusó hadihaják ópá-tásót kezdte. A nagy kaliberu (30,5 és 34,5 cm) ívegeket tőbb páncéltoronyban helyezték el, melyeket a legváltozatosab elrendezésben kombináltak. Az 1910-es évektől kezdve a ívegtornyokat kizárólag a kázetpvnalban helyezték. Az Osztrák-Magyar Monarchia tervezett háósztályának, a VIRIBUS UNITIS osztálynak ívegelrendezésre Ájdnáságnak számát, mivel eláll-háitül köt-köt ívegtoronyban az eddig alkalmazott köt íveg helyett három íveget helyeztek. A ívegtornyok egymás felett voltak, Ágy az alsóbb elhelyezésu nem akadályozta a felső kávetés 320 fok volt, tehát a 12 nézálívegből egyszerre tudtak Ássztázet leadni. A 30,5 cm-es ívegeket a Skoda gyár szálllotta. A kószlő csatahaják hármat (VIRIBUS UNITIS, TEGETTHOFF, PRINZ EUGEN) a Stabilimento Tecnico kószl-tett, míg egy (SZENT ISTVÁN) elkószl-tásre a magyar Danubius Háás- és Gápgyár Rt. kapott megátást.

A SZENT ISTVÁN csatahajás ópá-tásével, valamint első harci bevetésén bekávetkezett elsüllyedésével foglalkozó továbbiakban a kányv. Ezeket nem ismertetőm, az árdeklodok olvassák el Kráimli Mihálynak a Hadtörténelmi Kázetmányekben megjelent ismertetőt (irodalomjegyzékben megadva). Itt csak annyit, hogy harci feladatra kítva kó olasz torpedásveto keresztelte az Átást. Fogalmuk sem volt, milyen háákkal találkoztak az olasz MAS-ok (torpedásveto), de háború ívón kiltték a torpedákat, melyek pont a SZENT ISTVÁN-t találták el. A talállat idopontja

1918. június 10., hajnali 3 óra 30 perc. A találat után még árájkig a vízben úszott. Megpróbálták vontatni, de sikerülte olyan súlyos volt, hogy felhagytak a kísérlettel. 1918. június 10-én reggel 6 óra 12 perckor hullámsírral járta meg a tenger, magával a vízbe 4 tisztet és 85 matrózt. Az 1087 fős személyzetből csak a SZENT ISTVÁN mai orzói. Ennél sokkal izgalmasabb a kinyitva befejező, harmadik rész, ugyanis a szerzők közül Csepregi Oszkár tevékenesen is részt vett az elsüllyedt SZENT ISTVÁN csatahajó felkutatásában.

A kinyitva befejező kábelTV-s csatornákon izgalmas filmeket nézhetünk, melyekre ezen a honlapon is felhívjuk figyelmünket. Az ilyen expedícióknak az izgalmon, vízrázkozáson, leváltáson kívül kutatáson túl egyetlen nehézsége van, ez a finanszírozás. Csak csodálni lehet ennek a kis csapatnak a lelkesedését és főleg a kitartását, hogy legyőzve az akadályokat, véghezvitték sok titkon reménykedő tengerész álmát: tisztázták a hajó pusztulásának pontos részleteit, rajzokat, filmet készítették a hajóról.

Magyar kezdeményezésre a horvát Állam a hajót hivatalosan tengerésztemetővé, valamint első világháborús hősi emlékművé nyilvánította.

Bőve poraikra!

Irogalomjegyzék:

- Hadtörténelmi Közlemények 2000/I KR. MLI MIH. LY: Az S. M. S. "SZENT ISTVÁN"
- Hadtörténelmi Közlemények 2001/I KR. MLI MIH. LY: MAGYARORSZÁG ÉS A CS. KIR. HADITENGERESZ MEGRENDELÉSÉNEK KVÁTA SZERINTI MEGOSZTÁSA
- <http://www.militaria.iif.hu/kozlem.htm> Hadtörténelmi Közlemények
- <http://www.stile.coventry.ac.uk/cbs/staff/beece/ahnavy/index.htm> K.u.K. hadihajók ismertetője angol
- <http://www.skpu.hr/podaci/izlozbe/12.html> horvát nyelvű, sok téma
- <http://www.geocities.com/Pentagon/Bunker/5294/main.html> Tegetthoff osztály, a Szent István elsüllyedése, elhelyezkedése a tengerfenéken angol
- <http://worldatwar.net/chandelle/v1/v1n2/adriatic.html> tábbek között a Szent Istvánt elsüllyesztő MAS 15 és a K.u.K. L135 típusjelű tengerészeti repülője angol
- <http://homepages.fh-giessen.de/~hg6339/index.htm> haditengerészeti evolúciójára erre mondják: KIR. LY! angol
- <http://www.oz.net/~markhow/pre-dred/> dreadnought elotti tápusok ismertetője angol
- <http://meltingpot.fortunecity.com/maldives/738/> predreadnought miniatúra
- <http://www.btinternet.com/~philip/torps.htm> a torpedó evolúciójára angol (feltalálójára osztrák tengerésztiszt)
- <http://www.geocities.com/Pentagon/6946/index.html> Kovács Péter K.u.K modelltervek forgalmazója
- <http://www.navalships.org/ussmonitor.html> USS Monitor webcím
- <http://www.cwc.lsu.edu/cwc/links/cwinfo3.htm> USA civil war webhelyek

Â